

Příloha č. 4

Zhodnocení projektu

Změny projektu

V průběhu řešení projektu „*Ptejte se knihovny – rozvoj služby a příprava na propojení s Centrálním portálem knihoven*“, nedošlo k žádným věcným změnám v náplni projektu. Oproti plánovanému rozpočtu projektu byla navýšena finanční spoluúčast příjemce projektu o 10 000,- Kč, tj. z 68 190,- Kč na částku 78 190,- Kč. Tím došlo i k navýšení podílu příjemce projektu na celkových nákladech projektu z 31,3% na 34,3%. Navýšení finanční spoluúčasti příjemce projektu bylo oznámeno Ministerstvu kultury e-mailem dne 12.12.2014.

Důvodem navýšení finanční spoluúčasti příjemce projektu byly vyšší náklady na změny v mobilní aplikaci iOS. Kromě změn souvisejících s rozšířenou možností položení dotazu i podle regionu, došlo oproti původnímu plánu též k úpravě aplikace tak, aby byla kompatibilní s aktuální verzí operačního systému iOS, která byla uvolněna až v průběhu září 2014.

Vyjádření k připomínkám komise programu VISK 8/B

Před podáním projektu proběhla 15.4.2014 v NK ČR schůzka zástupců 20 vybraných knihoven, na níž byla představena základní myšlenka modulu. Po schválení projektu uspořádala NK ČR schůzky se zapojenými knihovnami. Vzhledem k období dovolených a také počtu zapojených knihoven, se tyto schůzky konaly ve třech termínech (19.8.2014, 26.8.2014, 29.8.2014), celkem se setkání zúčastnili zástupci 39 knihoven.

Všechny zapojené knihovny následně obdržely podrobné informace o plánovaných změnách e-mailem. Vybrané funkce a nastavení modulu pro správu Ptejte se knihovny byly konzultovány se zapojenými knihovnami, ať již během schůzek, nebo prostřednictvím e-mailu. Část knihoven, jejichž zástupci se schůzek nemohli zúčastnit, se ke změnám vyjádřila kladně prostřednictvím e-mailu, zbývající knihovny na výzvu k připomínkám nereagovaly. Připomínka komise tak byla zcela splněna.

Zhodnocení dílčích cílů projektu

1. Vytvoření nového modulu pro správu systému Ptejte se knihovny

Na základě požadavků NK ČR a spolupracujících knihoven byl naprogramován modul pro správu Ptejte se knihovny (dále také jako PSK). Vzhledem k návaznosti na již existující prvky z předchozího dlouhodobého vývoje Ptejte se knihovny je modul pro správu PSK založen na software Plone, aplikačním serveru Zope a programovacím jazyku Python. Dále byl proveden upgrade databázového systému ZODB, který byl nutný pro posílení jeho výkonu, tj. rychlosti odezvy a spolehlivosti.

V modulu pro správu PSK se každé zapojené knihovně v kontě zobrazuje přehled jejích nevyřízených a vyřízených dotazů. Národní knihovna má z titulu koordinátora služby přístup k dotazům všech knihoven.

Dotazy zadané prostřednictvím webového formuláře či mobilních aplikací jsou v modulu pro správu PSK doručeny do konta zvolené knihovny a zobrazí se zde v části Nevyřízené dotazy. Ke každému dotazu může knihovna uvést jméno pracovníka, který dotaz zpracovává.

Knihovna může dotaz zpracovat několika způsoby (zodpovědět a uživateli odpověď doručit prostřednictvím e-mailu, zodpovědět bez odeslání odpovědi e-mailem – např. v případě, kdy uživatel odpověď dostal, prodloužit lhůtu pro zpracování odpovědi o 2 pracovní dny, předat dotaz jiné knihovně) nebo dotaz odstranit v případě, že se do systému dostal „dotaz“, který ve skutečnosti dotazem není.

Součástí systému je několik pravidel, která definují možnosti prodlužování termínu pro zodpovězení dotazu, možnosti předávání dotazu mezi knihovnami či zajišťují upomínání knihovny v případě, že dotaz nezodpověděla v termínu.

Veškerá upozornění – o novém dotazu či upomínky – jsou knihovnám doručovány e-mailem na e-mailovou adresu, kterou si knihovny určí, dále se samozřejmě zřetelně zobrazují v kontě knihovny.

Po zodpovězení dotazu je možné dotaz jedním kliknutím zveřejnit do archivu a obdobně jednoduše z archivu opět stáhnout či upravit informace, které v odpovědi nemají být zveřejněny nebo již nejsou platné.

Každá knihovna si v modulu může jednoduše spravovat informace o sobě či knihovnu dočasně v rámci PSK pro uživatele zneviditelnit. V modulu pro správu systému Ptejte se knihovny je nově u každé knihovny také uvedena příslušnost ke kraji, okresu a poloha GPS. Aktivně systém využívá informace o kraji při pokládání dotazů podle regionů. Vyplňována je též informace o okresu, do budoucna bude tedy případně možné generovat seznamy zapojených knihoven podle okresů. Informaci o GPS lze v budoucnosti použít pro rozšíření funkcí mobilních aplikací Ptejte se knihovny.

Další novinkou je pro uživatele možnost komentovat dotazy uložené v archivu a propojení archivu se sociální sítí Facebook.

Na základě rozšíření možností pro zadávání dotazů bylo příslušným způsobem upraveno i systémové rozhraní XML-API, které je využíváno pro propojení mobilních aplikací Ptejte se knihovny s modulem pro správu PSK.

2. Vývoj modulu OAI-PMH pro zapojení Archivu Ptejte se knihovny do lokálního indexu Centrálního portálu knihoven a do JIB

OAI-PMH modul splňuje požadavky pro OAI-PMH provider, díky čemuž je možné sklidit archivované dotazy PSK.

3. Redesign webových stránek Ptejte se knihovny, vytvoření designu propagačních materiálů

Pro zachování kontinuity s předchozím grafickým řešením byly v novém designu portálu PSK vedle loga služby použity v modifikované podobě některé motivy a částečně též charakteristické barvy. Do grafického řešení portálu byla zakomponována možnost položit dotaz nejen podle oborů, ale také podle regionů, respektive krajů, či komentovat dotaz uložený v archivu. Nový design respektují také mobilní aplikace Ptejte se knihovny, ať již použitím některých prvků z nového designu či volbou dominantní barvy.

Na základě kompletní změny grafické podoby portálu byla zpracována i nová podoba knižní záložky Ptejte se knihovny, která je tradičně využívána k propagaci služby. Záložka je připravena ve formátu, který již umožňuje její předání do tiskárny.

Pro propagaci Ptejte se knihovny vznikly dále šablony plakátů a letáků v několika formátech. Šablony jsou vytvořeny ve formátu .doc/ .docx, kromě potřeby tisku na barevné tiskárně tedy nebude jejich používání klást na knihovny žádné technické nároky. Díky šablonám je možné podle potřeby obměňovat texty plakátů a letáků. Knihovny je tak budou moci použít k propagaci pravidelné ankety Dotaz roku či na uspořádání vlastní kampaně na podporu Ptejte se knihovny.

4. Vytvoření mobilní aplikace Ptejte se knihovny pro platformu Android a aktualizace stávající mobilní aplikace pro iOS

Aplikace pro platformu Android je připravena pro zařízení (mobilní telefony, tablety) užívající verzi Android 4 a vyšší. Umožňuje zadat dotaz podle zvolené předmětové kategorie nebo podle

regionu. V aplikaci lze prohledávat i archiv dotazů, dotazy komentovat či sdílet prostřednictvím sociální sítě Facebook.

U aplikace pro platformu iOS byla doplněna možnost položit dotaz podle regionu, nově je upraveno i hledání v archivu dotazů či sdílení dotazů z archivu. Dále byla aplikace pro iOS upravena tak, aby byla kompatibilní s iOS 8.

Shrnutí výsledků projektu

Díky finanční podpoře programu VISK 8/B bylo možné připravit komplexní změnu stávající administrace Ptejte se knihovny do nového modulu pro správu PSK, vytvořit novou grafickou podobu služby a aktualizovat, respektive vyvinout mobilní aplikace PSK. Archiv Ptejte se knihovny bude nově přístupný i mimo nativní rozhraní prostřednictvím modulu OAI-PMH, a to zejména jako prohledatelný zdroj v JIB, případně v budoucnu v rámci projektu CPK.

Vzhledem k časové náročnosti programování modulu pro správu PSK, který tvoří jádro celého systému, drobným komplikacím při jeho přípravě, časově náročnému testování a celkovému času pro realizaci projektu (2. kolo VISK 8), se spuštění pilotního provozu modulu pro správu PSK v NK ČR posunulo až na druhou polovinu prosince 2014.

V průběhu ledna 2015 budou pro knihovny připraveny manuály pro práci s novým modulem pro správu Ptejte se knihovny. Školení pracovníků zapojených knihoven je naplánováno na začátek února 2015. Školení jsou připravována tak, aby proběhla i v jednotlivých krajích a školení se tak mohlo zúčastnit co nejvíce pracovníků.

Nový portál Ptejte se knihovny, rozšířený způsob pokládání dotazů i mobilní aplikace jsou jak designem, tak použitými službami funkčně vázané na nový modul pro správu PSK. Jejich zpřístupnění veřejnosti bude spojeno bezprostředně s převedením modulu pro správu PSK do ostrého provozu. Přejít do ostrého provozu modulu pro správu PSK do ostrého provozu je naplánováno na konec února 2015, tj. poté, co budou proškoleni pracovníci zapojených knihoven.

Do spuštění ostrého provozu modulu pro správu PSK pro zúčastněné knihovny mohou členové komise využít testovací přístup do nového modulu. Z důvodu bezpečnosti sdělíme členům komise údaje k testovacímu přístupu (adresa, uživatelské jméno a heslo) na vyžádání. Napište, prosím, na adresu karolina.kostalova@nkp.cz o zajištění testovacího přístupu. Rovněž po spuštění ostré verze modulu pro správu PSK je možné na vyžádání pro členy komise poskytnout speciální heslo pro přístup do ostré verze modulu.

Obrazové přílohy ke zhodnocení projektu:

- modul pro správu Ptejte se knihovny – přehled dotazů všech knihoven
- modul pro správu Ptejte se knihovny – detail přijatého dotazu
- nový design Ptejte se knihovny - úvodní stránka webu
- nový design Ptejte se knihovny – plakát
- nový design Ptejte se knihovny - záložka